

Tillæg til § 12 GODKENDELSE

af husdyrbruget

Lyngvej 4
7950 Erslev

20. november 2015

Indholdsfortegnelse

1	Registreringsblad	3
2	Resume	4
3	Afgørelse om miljøgodkendelse	5
4	Vilkår	6
	4.1. Husdyrbrugets arealer	6
5	Husdyrbrugets arealer	7
	5.1. Ejede og forpagtede arealer	7
	5.2. Kvælstof til grundvand	7
	5.3. Kvælstof til overfladevand	8
	5.4. Fosfor.....	9
	5.5. Ammoniakdeposition fra udbringningsarealerne	10
	5.6. Bilag IV-arter	11
6	Offentliggørelse	13
7	Klagevejledning	14
8	Retsbeskyttelse	15

1 Registreringsblad

Titel:	Tillæg til § 12 miljøgodkendelse af husdyrbrug på Lyngvej 4, 7950 Erslev
Dato for ikrafttrædelse:	20. november 2015
CVR-nummer:	31840260
CHR-nummer:	39305 og 16623
Ejendomsnummer:	7730061297
Bedriftsejer og ansøger:	I/S Kjærsminde Lyngvej 5 7950 Erslev Tlf.nr.: 97741300 Mobil: 29670410 E-mail: kristianmortensen@post.com
Konsulent:	Torben Ravn Pedersen Reservevej 85 7800 Skive Tlf.nr.: 96153005 Mobil: 20242338 E-mail: trp@landbo-limfjord.dk
Tilsynsmyndighed:	Morsø Kommune
Skemanummer:	73692
Version:	4

2 Resume

Morsø Kommune har den 5. februar 2015 modtaget en ansøgning fra I/S Kjærsminde om at øge udbringningsarealerne til 259,4 ha til ejendommen Lyngvej 4, 7950 Erslev.

Derudover ønsker ansøger ikke længere at afsætte husdyrgødning til biogasanlæg, samt udbringe rejeftvand fra separationsanlæg.

Der meddeles godkendelse til at udbringe 354,5 DE svinegylle med et maksimalt indhold af fosfor på 8.407 kg P pr. år og et maksimalt indhold af kvælstof på 32.105 kg N pr. år.

Morsø Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig negativ indvirkning på naboer, miljø, naturværdier og landskabelige værdier.

3 Afgørelse om miljøgodkendelse

Morsø Kommune meddeler hermed tillæg til § 12 miljøgodkendelsen på Lyngvej 4, 7950 Erslev.

Med tillægget godkendes 259,4 ha ejede og forpagtede arealer til udbringning af husdyrgødning.

Morsø Kommune har foretaget en vurdering af, om der sker en øget forurening som følge af det ansøgte i tillægget.

Morsø Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i dette tillæg.

Morsø Kommune vurderer at projektet ikke kan påvirke Natura2000-områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rastområder for bilag IV-arter.

Tillægget er meddelt efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven¹.

Tillægget bortfalder, hvis det ikke er udnyttet inden 1 år efter det er meddelt. Tillægget er udnyttet når de nye udbringningsarealer er taget i brug.

Hvor intet andet er nævnt, er vilkårene gældende fra den dag tillægget udnyttes. Husdyrbruget skal leve op til gældende lovgivning uanset indholdet i dette tillæg.

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledningen fremgår af afsnit 7.

Malene Fogh
Miljømedarbejder
Natur og Miljø

Nykøbing Mors den 20. november 2015

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 868 af 3. juli 2015

4 Vilkår

Med dette tillæg ophæves følgende vilkår i miljøgodkendelsen af 27. juni 2014:

Afsnit 5 Husdyrbrugets arealer

- Vilkår 5.1.1 – mængde husdyrgødning til arealer
- Vilkår 5.1.2 – efterafgrøder
- Vilkår 5.1.3 – dokumentation

Der er tilføjet nedenstående vilkår. Derudover er alle beskrivelser og vilkår i miljøgodkendelsen af 27. juni 2014 fortsat gældende.

I bilag 4 kan ses en samlet oversigt over de resterende vilkår fra miljøgodkendelsen sammen med de nye vilkår givet i tillægget.

4.1. Husdyrbrugets arealer

Ejede og forpagtede arealer

- 1) Der må kun udbringes husdyrgødning fra husdyrbruget på de ejede og forpagtede arealer, der er vist på bilag 1.
- 2) Der må årligt udsprede 354,5 DE svinegylle med et maksimalt indhold af fosfor på 8.407 kg P pr. år og et maksimalt indhold af kvælstof på 32.105 kg N pr. år, på udbringningsarealerne.
- 3) Udbringningsarealerne må ikke tilføres anden husdyrgødning, anden organisk gødning eller affald til jordbrugsformål end nævnt i vilkår 2.

Kvælstof til overfladevand

- 4) På udbringningsarealerne skal der hvert år være 2 % efterafgrøder ud over det til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder. Det skal kunne kontrolleres på tilsyn.

5 Husdyrbrugets arealer

5.1. Ejede og forpagtede arealer

Der søges om at øge udbringningsarealet til 259,4 ha. Arealerne fremgår af bilag 1 og 2. De nye arealer er 9-0, 12-0, 18,0, 20-0 og 50-0, der alle ejes af ansøger.

Derudover ønsker ansøger ikke længere at afsætte husdyrgødning til biogasanlæg, samt udbringe rejeftvand fra separationsanlæg jf. miljøgodkendelsen af 27. juni 2014.

Der meddeles godkendelse til at udbringe 354,5 DE svinegylle med et maksimalt indhold af fosfor på 8.407 kg pr. år og et maksimalt indhold af kvælstof på 32.105 kg N pr. år.

De 354,5 DE svinegylle udbringes med 1,4 DE pr. ha.

Der stilles vilkår til overholdelse af maksimalt indhold af fosfor og kvælstof samt til at det skal kunne dokumenteres og kunne fremvises for tilsynsmyndigheden.

5.2. Kvælstof til grundvand

En del af udbringningsarealerne ligger indenfor indvindingsoplandene til Thorup-Vester Jølby Vandværker, Solbjerg Vandværk og Øster Jølby Vandværk.

Arealet 44-1 ligger indenfor 25 meter zonen for Solbjerg Vandværks borer. Arealet 70-0 ligger ligeledes indenfor 25 meter zonen for den sydligste af Thorup-Vester Jølby Vandværkers borer. Arealet 55-0 ligger indenfor 300 meter zonen for den nordligste af Thorup-Vester Jølby Vandværkers borer.

Nogle af udbringningsarealerne ligger endvidere inden for de grundvandsdannende oplande til Solbjerg Vandværk og indvindingsområderne til Thorup-Vester Jølby Vandværker.

Der er foretaget en beregning af nitratudvaskningen fra rodzonen fra udbringningsarealer, der ligger inden for det nitratfølsomme indvindingsområde. Beregningerne for markerne kan ses nedenfor.

Mark nr.	Ansøgt (mg nitrat pr. liter)	Merbelastning (mg nitrat pr. liter)
40-0	51	-1
30-0	51	-1
55-0	51	-1
41-0	51	-1
44-1	51	-1
42-0	51	-1
9-0	48	-1
70-0	48	-1
20-0	48	-1
72-1	48	-1
38-0	45	-1
33-0	45	-1
12-0	45	-1
18-0	45	-1

Godkendelsen skal som minimum fastsætte vilkår om, at der ikke må ske en merbelastning, det vil sige en øget udvaskning af nitrat fra rodzonen, hvis udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i ansøgt drift. Nitratkoncentrationen i ansøgt drift er på nogle af markerne større end 50 mg nitrat pr. liter, men der er ingen merbelastning og overholder dermed kravet. På de resterende marker er nitratkoncentrationen mindre end 50 mg nitrat pr. liter.

Da der er foretaget en zonerings af det nitratfølsomme indvindingsområde, kan der ikke fastsættes vilkår, der er mere skærpende end en nitratudvaskning, der svarer til udvaskningen fra et planteavlssbrugs med standard planteavlssædskifte. Der kan imidlertid stilles vilkår om en maksimal udvaskning svarende til nitratklasse 3.

Thorup – V. Jølby Vandværk har haft et nitratniveau under 6 mg pr. liter siden 1992, men har tidligere opgivet en boring med et nitratniveau mellem 60 og 70 mg pr. liter ved Vester Jølby, og etablerede en ny boring i 1992. Solbjerg Vandværks højeste nitratværdi siden 1999 er 37 mg pr. liter, men nitratniveauet har gennemsnitligt været faldende siden, er på 16 mg pr. liter i dag. Øster Jølby Vandværk har et nitratniveau der ligger stabilt omkring 1,5 mg pr. liter. Højeste værdi siden 1981 er 3,6 mg pr. liter.

Arealerne 40-0, 41-0 og 44-1 ligger meget tæt ved Solbjerg Vandværks borer, specielt arealet 44-1, der også ligger i det grundvandsdannende opland. Arealet ligger også i indvindingsområder, NFI og IO, så der skal også laves indsatsplan her. Da nitratniveauet i borerne til I/S Solbjerg Vandværk har været faldende over de seneste godt 10 år, vurderer Morsø Kommune, at der ikke er en grund til at kræve skærpende krav i den konkrete godkendelse.

Arealer, som ikke ligger i nitratfølsomt indvindingsområder, vurderes at være robuste i forhold til nitratudvaskning. Morsø Kommune vurderer sammenfattende, at godkendelsen ikke vil have nogen negativ indflydelse på grundvandskvaliteten i området. Der stilles derfor ingen vilkår.

5.3. Kvælstof til overfladevand

Hvis udbringningsarealer ligger inden for områder der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3, er der krav om at nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne skal begrænses ved at nedsætte husdyrtrykket, og/eller ved at nedsætte nitratudvaskningen fra rodzonen ved hjælp af f.eks. ekstra efterafgrøder eller nedsat kvælstofnorm.

Nitratklasserne er udpeget på baggrund af, hvilke Natura2000-vandområder, der er særligt sårbare overfor kvælstofudledning, samt hvilke afstrømningsoplande, der pga. nedsat nitratreduktionspotentiale er i størst risiko for at belaste et Natura 2000-vandområde med udvasket nitrat fra udbringningsarealerne.

Alle de ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger i nitratklasse 1.

Arealerne afvander alle til "Vest for Mors" og giver anledning til kvælstofstilførelse til Natura2000-området nr. 42: Mågerodde og Karby Odde. Udpegningsgrundlaget og beskrivelse, jf. basisanalysen, fremgår af bilag 3.

Afskæringskriterier

Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevand. Afskæringskriterierne kan ses her:

<http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>

Afskæringskriterierne punkter er gennemgået i det nedenstående for arealerne. Punkt 2b er ikke relevant, da "Vest for Mors" ikke er karakteriseret som et lukket bassin eller som et meget lidt eutrofieret vandområde.

Pkt. 1: Projektet i kumulation med andre planer og projekter

Da der ikke har været et stigende dyretryk i oplandet "Vest for Mors", så er der ingen krav om at udvaskningen ikke må overstige den mængde kvælstof, der udvaskes fra et planteavlsbrug.

Udvaskningen fra DEreel er lig med udvaskningen fra DEmax, og beskyttelsesniveauet for nitratudvaskning til overfladevand er derfor overholdt. Dette overholdes ved 2 % ekstra efterafgrøder alt, hvilket der sættes vilkår til.

Morsø Kommune har ikke kendskab til andre nye kilder, der ikke stammer fra husdyrproduktionen, der har betydet en stigning i nitratudvaskningen i oplandet til "Vest for Mors".

Pkt. 2a: Projektet i sig selv

Det enkelte husdyrbrug må ikke bidrage med mere end 5 % af den samlede nitratudvaskningen til "Vest for Mors". Ifølge forarbejdet til Vandplan 2010-2015 for Hovedvandopland 1.2 Limfjorden, var den årlige gennemsnitlige nettotilførsel af kvælstof til Limfjorden i årene 2005 – 2009 på 11.454,7 tons. For at kunne påvirke med 5 % af denne mængde, skal et husdyrbrug altså bidrage med 573 tons N/år.

Ansøgningskemaets beregninger viser, at den samlede mængde kvælstof, der udvaskes på husdyrbrugets arealer er maksimalt 12,3 ton i ansøgt drift. Afskæringskriteriet er dermed overholdt.

På den baggrund vurderer Morsø Kommune, at nitratudvaskningen, fra arealerne og fra andre planer og projekter, ikke er væsentlig for miljøtilstanden.

5.4. Fosfor

Beskyttelsesniveauet (krav til fosforoverskud) i forhold til fosfor gælder for arealer, der ligger inden for områder, der afvander til Natura2000-områder, der er overbelastede med fosfor. Derudover må fosforudledningen af arealerne ikke overstige det niveau, som fremkommer ved maksimalt lovligt harmonitryk.

Omkring henholdsvis 68 ha, 1,1 ha og 64 ha af de ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger henholdsvis i fosforklasse 1, 2 og 3, mens de resterende ligger i fosforklasse 0.

En del af arealerne afvander direkte, eller via Solbjerg Å, til Lyngbro Bæk og ud i Limfjorden ved Dragstrup Vig. Før udløbet til Dragstrup Vig løber Lyngbro Bæk ud i Jølby Nor. Jølby Nor er B-målsat i henhold til Vandrammedirektivet og Viborg Amts regionplan fra 2005, hvilket svarer til basismålsætningen for søer. Kravet til opfyldelse er, at søerne har et alsidigt plante- og dyreliv der kun er svagt påvirket

af kulturbetingede faktorer. For at dette er opfyldt, skal der være en god sigtddybte i vandet, og gennemsnitskoncentrationen af fosfor må ikke overstige 75 - 80 µg/l. Der skal derudover være en naturlig bestand af undervandsplanter og en rovfi-skedomineret fiskebestand.

Jølby Nor er overbelastet med fosfor, og forventes ikke at leve op til målsætningen i 2015. Morsø Kommune stiller derfor krav om, at Jølby Nors opland betragtes som værende overbelastet med fosfor, og dermed følger det samme beskyttelsesniveau for fosfor, som et opland til et Natura2000-område overbelastet med fosfor. Fosforklassificeringen er derfor manuelt ændret i ansøgningen på de marker der er drænedele lerjorde og lavbundsarealer.

Hvilke arealer, der er placeret i de enkelte fosforklasser, fremgår af bilag 2.

Husdyrgodkendelseslovens generelle beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt.

Morsø Kommune vurderer, at der i øvrigt ikke er risiko for at der vil ske tab af fosfor fra udbringningsarealerne via overfladeafstrømning, erosion i vandløb og grøfter, eller via tab gennem makroporer i jorden.

Sammenfattende vurderer Morsø Kommune, at projektet ikke isoleret set eller i kumulation med andre projekter gennem fosfortab fra arealerne vil kunne påvirke de arter og naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget i Jølby Nor.

5.5. Ammoniakdeposition fra udbringningsarealerne

Udbringning af husdyrgødning vil give anledning til ammoniakfordampning, der kan påvirke omkringliggende naturarealer betydeligt. I hvor høj grad naturområdet påvirkes afhænger af udbringningsteknikken, og størrelsen på udbringningsarealet. Markarealets placering i forhold til naturområdet og dominerende vindretning har også stor betydning for ammoniakdepositionen på naturområdet.

Naturpåvirkningen kan opdeles i tre scenarier i forhold til udbringningsteknikken: værste, gennemsnitlige og bedste. Udlægning af gylle med slanger vil give anledning til en markant højere ammoniakfordampning end nedfældning, ligesom udlægning om foråret vil give anledning til en markant højere fordampning end i løbet af sommeren, hvor afgrøderne er i vækst.

Selv ved den værst mulig udbringningsteknik vil ammoniakfordampning fra husdyrgødning ikke kunne give anledning til en ammoniakdeposition på mere end 0,3 kg N/ha/år ca. 250 meter fra udbringningsarealet, jf. Skov- og Naturstyrelsens bufferzonerapport fra 2004. Morsø Kommune vurderer derfor, at det kun vil være relevant at vurdere på ammoniakpåvirkning af arealer der ligger indenfor 250 meter fra ammoniakfølsomme naturområder i Natura2000-områder.

Det ansøgte projekt medfører ikke ændringer i arealdriften og giver derfor som udgangspunkt ingen merbelastning. Det ansøgte vil dermed heller ikke udløse krav om dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3.

Morsø Kommune vurderer derfor, i henhold til afskæringskriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, at der i det konkrete tilfælde kun kan stilles vilkår efter husdyrgodkendelsesloven på naturområder der omfattes af husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 1 og 2 natur), da der jf. husdyrgodkendelses-

bekendtgørelsens bilag 3 kun kan stilles krav til merbelastning og ikke totalbelastning for kategori 3 natur.

Udbringningsarealerne er beliggende udenfor beskyttede naturområder. Nogle af arealerne grænser imidlertid op til § 3 beskyttede overdrev og enge. Der er ikke udbringningsarealer der skræner stærkt mod beskyttede naturområder og vandløb.

Der udbringes svinegylle med et dyretryk på 1,4 DE pr. ha. Svinegylle er karakteriseret ved en lav viskositet, og trænger derfor hurtigere ned i jorden, med lavere ammoniakfordampning til følge, end kvæggylle. Morsø Kommune vurderer, at emission af ammoniak fra udbringning af svinegylle med 1,4 DE pr. ha, svarer til den bedst mulige udbringningspraksis, jf. Skov- og Naturstyrelsens bufferzone-rapport fra 2004. Det vil sige, at uanset markstørrelse, vil emissionen fra de tilgrænsende marker ikke give anledning til en deposition, der overskrider de fastsatte beskyttelsesniveauer. Det vurderes derfor, at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår til udbringning af flydende husdyrgødning på ejendommens udbringningsarealer.

5.6. Bilag IV-arter

Medlemslandene i EU skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for eller uden for et af de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges. Disse arter fremgår af direktivets Bilag IV.

Der er ikke registreret bilag IV arter på ejendommens udbringningsarealer.

Der er imidlertid registreret odder og strandtudse i vandløb og naturområder i nærheden af arealerne.

Odderen findes udbredt på hele Mors i alle vandløbssystemer. Odderen bruger mindre vandløb og grøfter til vandringer mellem fødesøgningsområderne og spredning. De største trusler for odderen er trafikdrab, hårdhændet vedligeholdelse af vandløb samt forstyrrelser på ynglestedet. Odderen vurderes ikke negativt påvirket af den ansøgte arealanvendelse.

Strandtudsens findes udbredt på hele Mors i de kystnære områder, hvor den holder til i lysåbne strandsøer. Den yngler i vandhuller, hvor haletudserne kun er udsat for få rovdyr og helst ingen konkurrenter fra andre frøer og tudser. Den primære trussel mod strandtudsens er tilgroning af vandhullerne, som følge af næringsbelastning. Ammoniakbelastningen fra udspretningsarealerne vurderes ikke at indebære risiko for tilgroning af strandtudsens levesteder, og vurderes dermed ikke at medføre en negativ påvirkning af bestandens udbredelse.

Det kan ikke udelukkes, at der findes andre arter, der er listet på Habitatdirektivets Bilag IV i nærheden af arealerne. Enkelte dyrearter omfattet af habitatdirektivets Bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring udspretningsarealerne. På baggrund af Faglig Rapport

nr. 322 fra DMU og kommunens kendskab til området vurderes det at være markfirben, spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Markfirbenet er udbredt pletvist over det meste af landet. Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbaneskråninger. Det er sandsynligt at markfirbenet lever i overdrevet øst for ejendommen, men det vurderes at, udbringningsarealerne ikke er potentielle levesteder og projektet derfor ikke vil påvirke markfirbenet.

Spidssnudet frø yngler i mange forskellige slags vandhuller. Uden for yngletiden lever den i nærheden af vandhullerne på fugtige steder. De primære trusler for spidssnudet frø er tilgroning eller opfyldning af vandhuller og afvanding af de vandhulsnære våde enge og moser. Den ansøgte arealanvendelse vurderes ikke at indebære nogen negativ påvirkning af de hydrologiske forhold i søer og enge i nærheden af arealerne.

Stor vandsalamander lever og yngler i rene lysåbne vandhuller, men i store dele af året lever den også på land. Et af de primære trusler er ligesom for spidssnudet frø tilgroning af vandhuller. Den ansøgte arealanvendelse vurderes ligeledes ikke at være en trussel mod artens levevis og udbredelse.

Morsø Kommune vurderer sammenfattende, at udvidelsen af husdyrbruget ikke giver anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne.

6 Offentliggørelse

Nabo-/partshøring

Da tillægget ikke medfører forøgede gener for de omkringboende og naboer i forhold til den oprindelige miljøgodkendelse fra 2014, er det Morsø Kommunes vurdering, at tillægget vil være af underordnet betydning for disse. Udkast til tillægget har derfor udelukkende været i høring hos ansøger og ejerne af de forpagtede arealer.

Et udkast til tillægget har været fremsendt til ansøger og sagens parter i 2 uger. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

Parter:

- Per Tøfting Hangaard, Brobækvej 5, 7950 Erslev
- Lisbet Dinesen, Brobækvej 5, 7950 Erslev
- Jens Søndergaard, Kr. Koldsvej 15, 7950 Erslev
- Søren Olesen, Fjordkær 136, 7950 Erslev

Afgørelsen

Afgørelsen er sendt til:

- I/S Kjærsminde, Lyngvej 5, 7950 Erslev
- Torben Ravn Pedersen, Resenvej 85, 7800 Skive

Orientering om afgørelse er sendt til:

- Sundhedsstyrelsen – Region Nord, senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Morsø, dnmorsoe-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, morsoe@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Annoncering

Afgørelsen annonceres på Morsø Kommunes hjemmeside den 20. november 2015.

7 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Ønsker du at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du kan betale gebyret med betalingskort i Klageportalen. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af en afgørelse, som følge af den tid der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvor vidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indsendt senest **den 18. december 2015**.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Ønskes ansøgningen indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort.

8 Retsbeskyttelse

Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige godkendelse. Med godkendelsen følger 8 års retsbeskyttelse. Morsø Kommune skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, såfremt der fremkommer nye oplysninger om skadevirkninger ved forureningen og dette ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, jf. lovens § 40 stk. 2.

Morsø Kommune skal tage godkendelsen op til revurdering, når der er forløbet 8 år efter godkendelsen, jf. lovens § 41 stk. 3, og derefter mindst hvert tiende år. Den første revurdering skal således igangsættes i 2023.

Bilag 1 – Udbringningsarealer

MORSØ KOMMUNE
 Natur og Miljø
 Jernbanevej 7
 7900 Nykøbing Mors

Sag: Udbringningsarealer		Tegn.nr.: 1
Dato: 01-10-2015	Rev.: <input type="text"/>	Sagsbehandler: Malene Fogh
		Mål: 1:18000

Bilag 2 – Tabel med udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
40-0	4,98	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	4,98	0,00	0,00	4,98*	0,00*	0,00*	0,00*	4,98*
17-0	0,77	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,77	0,00	0,00	0,00	0,77	0,00	0,00	0,00
17-1	2,63	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	2,63	0,00	0,00	0,00	2,63	0,00	0,00	0,00
30-0	9,72	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	9,72	0,00	0,00	9,72*	9,72	0,00	0,00	0,00
38-0	4,50	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	4,50	0,00	0,00	4,50*	4,50	0,00	0,00	0,00
4-0	9,96	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	9,96	0,00	0,00	0,00	0,00*	9,96*	0,00*	0,00*
9-0	16,79	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	16,79	0,00	0,00	16,79*	0,00*	16,79*	0,00*	0,00*
14-1	1,38	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	0,00*	1,38*
46-0	1,28	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	1,28	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	0,00*	1,28*
50-0	1,12	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,00	1,12	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	1,12*	0,00*
55-0	5,55	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	5,55	0,00	0,00	5,55*	5,55	0,00	0,00	0,00
1-1	12,22	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	12,22	0,00	0,00	0,00	0,00*	12,22*	0,00*	0,00*
45-0	1,71	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	1,71	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	0,00*	1,71*
44-0	2,30	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	2,30	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	0,00*	2,30*
41-0	3,56	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	3,56	0,00	0,00	3,56*	0,00*	0,00*	0,00*	3,56*
1-0	0,74	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,74	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,74*	0,00*	0,00*
33-0	24,35	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	24,35	0,00	0,00	24,35*	24,35	0,00	0,00	0,00
10-0	7,38	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	7,38	0,00	0,00	0,00	7,38	0,00	0,00	0,00
11-0	3,81	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	3,81	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	0,00*	3,81*
52-1	2,51	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	2,51	0,00	0,00	0,00	2,51	0,00	0,00	0,00
52-2	2,37	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	2,37	0,00	0,00	0,00*	2,37	0,00	0,00	0,00
39-0	5,07	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	5,07	0,00	0,00	0,00	5,07	0,00	0,00	0,00
60-0	16,64	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	16,64	0,00	0,00	0,00	0,00*	16,64*	0,00*	0,00*
61-0	11,34	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	11,34	0,00	0,00	0,00	0,00*	11,34*	0,00*	0,00*
70-0	9,07	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	9,07	0,00	0,00	9,07*	9,07	0,00	0,00	0,00
71-0	4,60	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	4,60	0,00	0,00	0,00	4,60	0,00	0,00	0,00
72-0	10,25	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	10,25	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	0,00*	10,25*
20-0	4,74	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	4,74	0,00	0,00	4,74*	0,00*	0,00*	0,00*	4,74*
9-0	13,39	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	13,39	0,00	0,00	0,00	13,39	0,00	0,00	0,00
12-0	11,76	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	11,76	0,00	0,00	11,76*	11,76	0,00	0,00	0,00
18-0	13,54	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	13,54	0,00	0,00	13,54*	0,00*	0,00*	0,00*	13,54*
8-0	1,29	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	1,29	0,00	0,00	0,00	1,29	0,00	0,00	0,00
1-2	2,80	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	2,80	0,00	0,00	0,00	2,80	0,00	0,00	0,00
52-0	8,21	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	8,21	0,00	0,00	0,00	8,21	0,00	0,00	0,00

44-1	2,32	Ja	J86	Nej	S2	S2	0,00	2,32	0,00	0,00	2,32*	0,00*	0,00*	0,00*	2,32*
42-0	8,49	Ja	J86	Nej	S2	S2	0,00	8,49	0,00	0,00	8,49*	0,00*	0,00*	0,00*	8,49*
10-1	7,47	Ja	J85	Nej	S2	S2	0,00	7,47	0,00	0,00	0,00	7,47	0,00	0,00	0,00
11-1	3,30	Ja	J85	Nej	S2	S2	0,00	3,30	0,00	0,00	0,00	3,30	0,00	0,00	0,00
10-2	1,36	Ja	J85	Nej	S2	S2	0,00	1,36	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	0,00*	1,36*
72-1	4,10	Ja	J85	Nej	S2	S2	0,00	4,10	0,00	0,00	4,10*	0,00*	0,00*	0,00*	4,10*
Total	259,38						0,00	259,38	0,00	0,00	123,46	126,73	67,69	1,12	63,83

Bilag 3: Natura2000-område nr. 42: Mågerodde og Karby Odde

Udpegningsgrundlag og beskrivelse jfr. basisanalyse:

Arter

1355 Odder (*Lutra lutra*)

Naturtyper

1150 Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand (1) -

1330 Strandenge

3260 Vandløb med vandplanter 3 stationer 3

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

7230 Riggær

Fugle

Lysbuget Knortegås

Klyde

Hjejle

Havterne

Dværgterne

Områdebeskrivelse

Området udgøres af 1/3 marine områder, der består af kystnære arealer ud for den vestlige del af Mors. Den øvrige del af området består mest af relativt store arealer med strandenge, der er beliggende nedenfor den gamle kystskrænt ved Limfjorden. Området er en værdifuld fuglelokalitet for flere yngle- og trækfugle.

Vigtigste naturværdier

I området findes der flere naturtyper, som i kraft af deres relativt store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten regional eller national betydning. Således forekommer der relativt store arealer af større lavvandede bugter og vige, samt af strandenge. Af andre vigtige naturtyper må især nævnes kystlaguner og strandsøer, der er beliggende indenfor strandengene, samt strandoverdrev og mindre arealer med rigkær og væld. Som fuglelokalitet er området især værdifuldt for ynglefuglene Klyde, Havterne, Dværgterne og Brushane, samt for trækfuglene Lysbuget Knortegås og Hjejle. Odder færdes her også. Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper. På hver lokalitet er tilstanden beregnet ud fra en række registreringer i felten af de økologiske forhold (struktur) og artssammensætning. Denne tilstand er truet af de nedenfor nævnte trusler.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning fra luften udgør især en trussel mod de kvælstoffølsomme naturtyper. Det gælder særligt for rigkærene, hvorimod strandengene er vurderet som værende mindre kvælstoffølsomme. Tålegrænsen vurderes at være overskredet for rigkærene. De marine naturtyper er fortsat truet af tilførsel af kvælstof og fosfor fra land.

Tilgroning med træer og buske udgør indtil videre ingen trussel, idet at der fortsat sker afgræsning på en stor del af strandengene, dog er flere strandenge ved f.eks. Karby under kraftig tilgroning med Tagrør. Vegetationen er dog generelt så høj at tilgroning vurderes at udgøre en trussel mod strandengenes græsdominerede naturtype på lang sigt.

Arter og naturtypers i ugunstig bevaringsstatus på baggrund af naturplanens indsatsprogram for område 42:

Naturtype/art	Trusler
1150 - Kystlaguner og strandsøer	Ej tilstandsvurderet
1160 - Større lavvandede bugter og vige	Udvaskning af næringsstoffer
1210 - Enårig vegetation på stenede strandvolde	Ej kortlagt
1310 - Vegetation af kveller eller andre strandplanter på mudder og sand. (Enårig strandengsvegetation)	Ej kortlagt
1330 - Strandenge	Direkte og indirekte gødsning, tilgroning
3260 - Vandløb med vandplanter	Vandløbsvedligeholdelse, dårlige fysiske forhold
6210 - Overdrev på mere eller mindre kalkholdig bund	Kvælstofdeposition, (fragmentering jf. indsatsprogram)
7230 - Rigkær	Kvælstofdep., fragmentering, tilgroning

Tabel 1. Ej kortlagte/tilstandsvurderede naturtyper er medtaget, idet de skal have gunstig bevaringsstatus

Fugle	Trusler
Klyde, ynglefugl	Forstyrrelse, prædation, hydrologi, manglende afgræsning
Havterne, ynglefugl	Forstyrrelse, prædation, hydrologi, manglende afgræsning
Dværgterne, ynglefugl	Forstyrrelse, prædation
Lysbuget knortegås, trækfugl	Udvaskning af næringsstoffer ift. ålegræs, tilgroning af strandenge

Arter/naturtyper med gunstig bevaringsstatus i område 42:

Odder & hjejle

Bilag 4 – Samlet oversigt over vilkår

4 Samlet oversigt over vilkår

4.1. Generelle vilkår

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 1) De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 2) Udvidelsen skal være påbegyndt inden 2 år fra godkendelsen meddeles. Er byggeriet, ændringen og udvidelsen ikke fuldt gennemført indenfor 3 år fra godkendelsen meddeles, vil godkendelsen kun gælde for den produktion der ved udløbet af de 3 år eller i løbet af de 3 år er registreret på ejendommen, under forudsætning af at byggeriet er opført. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 3 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse.

4.2. Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Management og egenkontrol

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 3) Registreringer af vand-, energi-, foder-, og gødningsforbrug skal gemmes i minimum tre år.

Energi- og vandforbrug

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 4) Inden ibrugtagning af miljøgodkendelsen skal der, i samarbejde med en af energistyrelsen godkendt energikonsulent, udarbejdes en handleplan, med redegørelse for virksomhedens anvendelse af mest energibesparende foranstaltninger i produktions- og driftsøjemed. Der skal derefter årligt udarbejdes en opgørelse over ejendommens energi- og vandforbrug.
- 5) Ved nyanskaffelser af driftsanlæg og -maskiner skal der, i det omfang det ligger inden for en rimelig økonomisk ramme, anvendes den bedst tilgængelige teknologi.
- 6) Anlæg, der er særligt energiforbrugene, fx ventilations- og overbrusningsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

Gødningsopbevaring, -håndtering og -udbringning

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 7) Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at risiko for spild af flydende husdyrgødning minimeres. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en

læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i overensstemmelse i henhold til landbrugets byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal etableres senest 6 måneder efter meddelelse af godkendelsen

Foder

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 8) Den totale mængde N ab dyr pr år beregnet som N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 28.193 kg N pr. år, beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningerne skal samlet set overholdes.

"N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{N ab dyr pr årssø} = ((\text{FEso pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FEso}) / 6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$

Faktor	Løbe-/drægtighedsstalde (70 %)	Farestalde 30 %	Gennemsnit
Antal søer			1200
Antal fravænnede smågrise			34
Fravænningsvægt			7,4
FEsv pr. årssø	1078	462	1540
Gram råprotein pr. FEsv			127,5
Kg N ab dyr pr. årssø			23,49

- 9) Der skal føres en føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal årssøer
 - antal fravænnede pr. årssø
 - fravænningsalder og -vægt
 - foderforbrug pr. årssø
 - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden.
- 10) N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på mindst 12 måneder i perioden 15. september 2015 til 15. februar 2017.
- 11) Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- 12) Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.3. Husdyrbrugets anlæg

Landskabsvurdering

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 13) Ved fremtidig vedligeholdelsesarbejde skal anvendes tilsvarende byggestil, herunder materiale- og farvevalg samt udformning, som findes i det eksisterende byggeri.

Indretning og drift

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 14) Svinebruget tillades drevet med en årlig produktion på maksimalt 1200 søer med grise indtil fravæning, svarende til 1020 stipladser til søer i løbe- drægtighedsstalde og 320 stipladser i farestald; 10.000 smågrise 6,8-30 kg (1550 stipladser), 300 slagtesvin 30-107 kg på Lyngvej 5 (10 stipladser) samt 600 slagtesvin 40-100 kg (100 stipladser) på Lyngvej 4, i overensstemmelse med tabel 1 i kapitel 3.
- 15) Dokumentation for overholdelse af husdyrproduktionens størrelse skal gemmes i minimum 3 år, og forevises kommunen på dennes forlangende.

Støj

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 16) Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7.00-18.00, samt lørdag kl. 7.00-14.00: 55 dB(A)

Alle dage kl. 18.00-22.00, lørdag kl. 14-18, samt søndag kl. 7-18: 45 dB(A)

Nat, kl. 22.00-07.00: 40 dB(A)

Den maksimale støjværdi i nattetimerne, må ikke overstige 55 dB(A) i ovennævnte afstand. Normal kørsel med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er dog ikke omfattet af disse støjgrænser.

Lys

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 17) Al unødvendig staldbelysning, udendørs som indendørs, skal være slukket om natten, i perioden 23.00 til 07.00.

Støv

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 18) På grusvejen forbi naboejendommen Lyngvej 6 skal der på de yderste minimum 75 m (jf figur 1) etableres belægning af knust asfalt der stedse vedligeholdes og holdes ren.

Affald

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 19) Der skal foretages affaldssortering på ejendommen, så genanvendeligt affald som plast, pvc, glas, pap og papir afleveres til genanvendelse, alternativt skal affaldet leveres til godkendt affaldssorteringsanlæg.
- 20) Kvitteringer for leveret affald til hhv. miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i min. 3 år, og fremvises på kommunens forlangende.

Husdyrbrugets ophør

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 21) Ved husdyrbrugets ophør skal alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekældre på ejendommen tømmes. Alle staldanlæg skal rengøres og alt affald fjernes.
- 22) Udendørs foder- og gødningsopbevaringsanlæg skal nedrives og fjernes fra ejendommen, når de ikke længere er i brug. Staldbygninger der ikke længere anvendes skal vedligeholdes, så de ikke henstår i forfald, eller skal alternativt nedrives.

4.4. Husdyrbrugets arealer

Ejede og forpagtede arealer

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 23) Der må ikke udbringes husdyrgødning i § 3 naturområder tilhørende ejendommen.

Vilkår fra tillægget af 20. november 2015

- 24) Der må kun udbringes husdyrgødning fra husdyrbruget på de ejede og forpagtede arealer, der er vist på bilag 1.
- 25) Der må årligt udspredes 354,5 DE svinegylle med et maksimalt indhold af fosfor på 8.407 kg P pr. år og et maksimalt indhold af kvælstof på 32.105 kg N pr. år, på udbringningsarealerne.
- 26) Udbringningsarealerne må ikke tilføres anden husdyrgødning, anden organisk gødning eller affald til jordbrugsformål end nævnt i vilkår 25 (vilkår 2 i tillægget).

Kvælstof til overfladevand

Vilkår fra tillæg af 20. november 2015

- 27) På udbringningsarealerne skal der hvert år være 2 % efterafgrøder ud over det til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder. Det skal kunne kontrolleres på tilsyn.

Ammoniakdeposition fra udbringningsarealerne

Vilkår fra godkendelsen af 27. juni 2014:

- 28) Der må ikke udsprede nogen form for gødning i en 20 meter bræmme langs den nordlige del af moseområdet syd for mark 61-0, jf. rød markering på figur 3.